

הוראה מרחוק ויישום מודל הכיתה ההפוכה בקורס קליני בפיזיותרפיה

סמדר פלג ¹PT, MSc, PhD, נעמה סטולר ²PT, MSc, לילך לוטן ³PT, MSc

¹ החוג לפיזיותרפיה, המכללה האקדמית צפת
² בית-הספר למדעי הספורט והתנועה, המכללה האקדמית בווינגייט
³ כללית שירותי בריאות

תקציר

רקע: מאמר זה מתאר תהליך הערכה של הקורס "חינוך לתנועה" במכללה האקדמית צפת שהומר מקורס בהוראת פנים אל פנים (פא"פ) לקורס מקוון עקב מגפת הקורונה. זהו קורס אינטגרטיבי, שמאפשר לסטודנטים ליישם את הידע שרכשו בכל תחומי הליבה על-ידי שיפור היכולת התנועתית של כל סטודנט ותרגול של ניתוח תנועה מבוסס הדגמות. סגירת הקמפוס בסמסטר ב' תש"ף עקב המגפה העמידה בספק את האפשרות לחזור ללמידת פא"פ. כותבות המאמר ראו באילוץ זה הזדמנות להתפתח ולבדוק מחדש את המטרות, התכנים ודרכי ההוראה של הקורס.

מטרות: 1. להציג חלופה לקורס קליני שנלמד בהוראת פא"פ לקורס שנלמד בהוראה מרחוק לאור הדרישה לריחוק חברתי עקב מגפת הקורונה. 2. לבחון את יעילות הלמידה מרחוק במודל הכיתה ההפוכה (flipped classroom model) בקורס קליני.

שיטות: בשלב הראשון, מוצג תהליך ההתאמה של הקורס להוראה מקוונת וזאת בהשוואה למבנה הקורס המקורי. בתום הקורס, נערכה השוואה בין תוצאות הבחינה של הסטודנטים שלמדו בשנה ג' בשנה"ל תש"ף (36 מבין 74 תלמידי הקורס המקוון) ובין הסטודנטים שלמדו בשנה ג' בשנה"ל תשע"ח (41 סטודנטים שלמדו בקורס פא"פ). כמו כן, נעשתה השוואה בין תוצאות הבחינה של סטודנטים שלמדו בשנה"ל תש"ף (שנה ג' לעומת שנה ד'). 64 מבין 74 (86.48%) סטודנטים שהשתתפו בקורס המקוון מילאו שאלון להערכת איכות ההוראה.

תוצאות: הציון הממוצע של הלומדים בשנה ג' בשנה"ל תש"ף היה גבוה באופן מובהק בהשוואה ללומדים בשנה ג' בשנה"ל

תשע"ח (82.9 ± 2.6 לעומת 87.2 ± 5.7 , $p=0.001$). נמצא כי העקיבות הפנימית (Cronbach α coefficient) של השאלון להערכת איכות ההוראה היא מעל 0.7. ב-20 מבין 21 ההיגדים בשאלון ציוני ההערכה הממוצעים (וסטיית התקן) היו 4 ומעלה (1) בסולם ליקרט (1-5).

סיכום ומסקנות: הוראה מרחוק ויישום מודל הכיתה ההפוכה אפשרו לקיים קורס המשלב בין התנסות תנועתית אישית ובין שיפור היכולת של ניתוח התנועה של הסטודנט. ההישגים האקדמיים של הסטודנטים שלמדו בהוראה מרחוק היו גבוהים יותר בהשוואה לסטודנטים שלמדו בהוראת פא"פ. כמו כן, מידת שביעות הרצון מתהליך הלמידה הייתה גבוהה. מודל הכיתה ההפוכה מאפשר הכנה של הסטודנטים לקראת מפגשי האמת (מקוונים או בכיתה), ולכן מומלץ ליישמו בקורסים קליניים הנלמדים בתוכניות לתואר ראשון בפיזיותרפיה בישראל.

מילות מפתח: למידה מרחוק, מודל כיתה ההפוכה, פיזיותרפיה, קורונה, שיטת פלדנקרייז